

INFORFÁMCIÓK

Jelentés az MTA Pedagógiai Bizottsága Neveléstörténeti Albizottsága 2000. évi tevékenységéről

Az Albizottság – az újraválasztott Pedagógiai Bizottság 2000. február 18-ai alakuló ülését követően – április 5-én tartotta az új ciklus első tanácskozását, amelyen – egyhangú szavazással – támogatta az elnöki mandátum ismételt megújítását, és úgy határozott, hogy a *Bajkó* Mátyás halála, valamint *Nagy* Mária és *Vaskó* László visszalépése folyamán megüresedett helyek betöltésére a tagok a későbbiek folytán levélben tesznek javaslatot. (Az ajánlások eredményeként – 2001-től – *Ambrusné Kéri* Katalin, *Fehér* Katalin és *Kardos* József lettek tagjai a testületnek.) Az ülésen áttekintettük és értékeltük az Albizottság 1997-1999. évi tevékenységét (Az erről szóló jelentést l. Magyar Pedagógia 2000., 1. 121–122.o.) és elfogadtuk a következő három év tevékenységének – a korábbi évek munkájának folytatását jelentő – fő irányait, valamint a 2000. évi munkatervet.

Az előző két évben meghívott külföldi szakemberek (*Depape* belga és *Tenorth* német professzorok) közreműködésével szervezett, továbbképző jellegű nyilvános albizottsági ülések folytatásaként a testület – az MTA Pedagógiai Bizottságával együtt – közreműködött az ELTE, a Szegedi Egyetem, valamint a Humboldt Egyetem által rendezett, német, osztrák, svájci, belga cseh és magyar szakemberek részvételével 2000. október 8–11-én Budapesten és Keszthelyen megtartott nemzetközi konferencia előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. A konferencia témája: *Neveléstudomány Közép-Európában*. Az azonos című nyitóelőadás *Heinz Elmar Tenorth* berlini professzor tartotta, a nyitó napon, valamint a 20 külföldi és 22 magyar résztvevővel lezajlott keszthelyi szimpóziumon az Albizottság több tagja is tevékeny szerepet vállalt (*Fehér* Katalin, *Kelemen* Elemér, *Németh* András, *Pukánszky* Béla, *Szabolcs* Éva). A konferencia eredményeit összegző német nyelvű tanulmánykötet 2001 első felében jelenik meg az Osiris Kiadó és a Klinkhardt Verlag gondozásában; *Németh* András, *Pukánszky* Béla, *Klaus Peter Horn* és *Heinz Elmar Tenorth* szerkesztésében.

Az elmúlt év központi rendezvényét a – Magyar Pedagógiai Társaság Neveléstörténeti Szakosztályával hagyományos módon közösen szervezett – millenniumi felolvasóülés jelentette, 2000. december 6-án. Az ülés témája – a kereszténység fennállásának 2000. évfordulója és a magyarországi kereszténység ezeréves jubileuma előtti tisztelgésüként – *a keresztény szellemiség és a keresztény (keresztény) nevelés, művelődés gyökereinek, nemzetközi összefüggéseinek és hazai hatásainak áttekintése* volt. (*Jelenits* István: A kereszténység emberképe az európai nevelés történetében; *Ladányi* Sándor: A protestáns teológiai és pedagógiai felfogás, különös tekintettel Apáczai Csere János nézeteire; *Németh* András: Magyar neveléstudomány – keresztény (katolikus) pedagógiai hagyományok; *Pukánszky* Béla: Magyar neveléstudomány – protestáns pedagógiai hagyományok; *Mikonya* György: Történelem tankönyvek a felekezeti iskolázásban a 19-20. században.)

A konferencia keretében *Kelemen* Elemér mint levezető elnök – az Albizottság nevében is – köszöntötte a magyar neveléstörténet-írás 2000-ben jubiláló doyenjeit, tanítómestereit: a 85 éves *Ravasz* Jánost, a 80 éves *Felkai* Lászlót, *Komlósi* Sándort és *Tóth* Gábort, valamint a 75 éves *Köte* Sándort, és átadta nekik az Iskolatörténeti Emlékbizottság millenniumi emlékérmét.

Az Albizottság 2000-ben védnökséget és szakmai együttműködést vállalt a Magyar Pedagógiai Társaság Neveléstörténeti Szakosztálya által szervezett millenniumi neveléstörténeti konferencia (*Neveléstörténetünk fordulópontjai*, 2000. november 23.), valamint a tatabányai Városi Múzeum és a TIT Komárom-Esztergom megyei Elnöksége által – immár negyedik alkalommal – megszervezett oktatástörténeti konferencia (*A magyar tanügyigazgatás története*, 2000. szeptember 20.) megrendezésében; e konferenciákon az Albizottság több tagja (*Fehér* Katalin, *Kardos* József, *Kelemen* Elemér, *Mann* Miklós, *Nagy* Péter) tartott előadást.

Az Oktatási Minisztérium közoktatási területének támogatásával 2000-ben jelent meg az MPT Neveléstörténeti Szakosztályával közösen rendezett 1999. évi központi felolvasóülés, valamint az MTA Pedagógiai

Információk

Bizottsága által megtartott Zibolen-emlékülés előadásainak gyűjteményes kötete. (*Neveléstörténeti Füzetek*, 18. sz. Sorozatszerk.: Kelemen Elemér; szerk.: Balogh László. Bp. OPKM, 2000.)

Az MTA által is szorgalmazott interdiszciplináris kapcsolatok jegyében az Albizottság keretében és a különböző konferenciákon is jó kapcsolat és együttműködés alakult ki a „neveléstörténészek” és a művelődés- és iskolatörténettel (is) foglalkozó történészek között; ezt az Albizottság összetételének alakulása is jelzi. A tudományközi kapcsolatok bővülését mutatja, hogy az Albizottság elnöke 2000-től – meghívottként – részt vesz az MTA *Köpeczi Béla* elnökségével működő Művelődéstörténeti Bizottságának munkájában.

Budapest, 2001. március 9.

Dr. Kelemen Elemér
az MTA Pedagógiai Bizottsága
Neveléstörténeti Albizottsága
elnöke

Függelék

Az MTA Pedagógiai Bizottsága Neveléstörténeti Albizottságának tagjai (2001-)

Ambrusné Kéri Katalin, Pécs; Balogh László, Budapest; Fehér Erzsébet, Sárospatak; Fehér Katalin, Budapest; Horánszky Nándor, Budapest; Kardos József, Budapest; Kékes Szabó Mihály, Szeged; Kelemen Elemér elnök, Budapest; Kotnyek István, Nagykanizsa; Kurucz Rózsa, Szekszárd; Mann Miklós, Budapest; Nagy Péter Tibor, Budapest; Németh András titkár, Budapest; Pukánszky Béla, Szeged; Szabó József, Nyíregyháza; Szabolcs Éva, Budapest; Tölgyesi József, Veszprém.